

De mini-vario is meer dan een kleine piepende kameraad voor hike&fly minimalisten. Gewichtsbesparing, gebruiksgemak, inzet bij tandemvluchten of als reservepieper, redenen genoeg om te kiezen uit het ruime aanbod van mini-vario's. Riser zet de verschillende modellen voor je naast elkaar.

De primeur voor een vario in luciferdoosjesformaat is twintig jaar geleden ontwikkeld door Uwe Renschler die de Solario op de markt bracht. Deze vario werkt volledig op zonne-energie, voor die tijd een revolutionaire gadget. Lange tijd deelde de Solario samen met de IQ Sonic van Bräuniger de markt. Sinds enkele jaren kennen we ook de Ascent die als een horloge gedragen kan worden en zelfs de hoogte en aangeeft. In het afgelopen jaar zijn - mede dankzij de hike&fly ervaring - meerdere interessante mini-vario's ontwikkeld, steeds kleiner en lichter. Ten opzichte van een traditionele vario heeft een mini-vario minder functies en doen ze niets meer dan piepen wanneer het omhoog gaat, wat overigens voor tachtig procent van de piloten de enige nuttige functie van een vario is.

Renschler Solario

53x37x19 mm, 35 g, zonnecel, € 133,-, www.renschler.de
Het pioniersexemplaar, al twintig jaar op de markt en volledig autonoom op zonne-energie werkend. Inmiddels zijn er ook modellen met GPS logboek aanwezig maar de look is nooit veranderd. De zonnecel levert veertig keer meer energie dan noodzakelijk voor het piepen.

Mini-vario's

Vario-variantie

onder de loep

Tekst: Peter Blokker
(vrij vertaald en uitgebreid uit Parapente+)
Originele tekst en foto's: Roland Wacogne

Het energieoverschot wordt op een goudcondensator opgeslagen. Na één minuut in de zon is het apparaat bedrijfs gereed, en blijft dit volhouden tot drie kwartier nadat de zon bij het avondsoeren achter de heuvels verdwenen is. De achterkant van het toestel is met klittenband uitgerust. Een klein minpuntje is het aan/uit knopje dat niet beschermd is tegen ongewenst inschakelen, hoewel er geen batterij kan leeglopen zal een piepende pakzak bij het bergoplopen eerder irriteren dan motiveren. De reactiesnelheid op

stijgende lucht is zeer direct. Een aardige anekdote: Bruce Goldsmith heeft een wereldcup-wedstrijd gewonnen met deze 'reservevario' nadat zijn hoofdinstrument defect raakte.

Bräuniger Sonic

86x34x28 mm, 44 g, lithiumcel, € 134,-, www.brauniger.com
De Sonic legt net wat meer gewicht in de schaal dan de andere mini's maar in de praktijk is dit nauwelijks merkbaar. Opvallender is de gekromde vorm van de vario, waardoor deze als enige perfect aansluit op een helm.

Praktisch, maar niet ideaal voor piloten die ernaar neigen het hoofd te draaien bij het cirkelen in thermiek. Door de bevestiging aan de zijkant van de helm vindt dan een verandering plaats in de relatieve wind en wordt de nauwkeurigheid tijdelijk minder. Geen nood: Met de klittenbandbevestiging laat de vario zich ook op een cockpit monteren en is dan nog goed hoorbaar. De batterij levert voor tweehonderd uur energie, kost slechts een paar euro en kan eenvoudig verwisseld worden. De aan/uit schakelaar biedt de keuze voor inschakelen met of

zonder zinkalarm. De ingebouwde ASI (Acoustic Scale Indication) zorgt ervoor dat bij elke ca. 1,3 m/s de klank van het akoestische signaal verandert. Deze instelling is niet aan te passen, voor de zinkwaarde wel maar daarvoor moet de behuizing open geschroefd worden.

Compass Beeper

67x42x19 mm, 42 g, zonnecel, € 160,-, www.sky-dreams.com
Van dezelfde Italiaanse firma als de hightechvario C-Pilot Pro is sinds twee jaar een babyuitvoering op de markt die technisch

niet onder doet voor zijn grotere broer. Ook bij deze kleine versie kan namelijk het akoestische profiel helemaal naar eigen voorkeur ingesteld worden. Een computerprogramma - dat helaas alleen op een Windows PC werkt - en een USB aansluiting maken dit mogelijk. De USB aansluiting is niet bruikbaar voor het opladen van het toestel. In stroomvoorziening wordt voorzien door de zonnecel. Het volume is in de lucht instelbaar middels een klein knopje. Dankzij de grote nauwkeurigheid en extreem snelle reactietijd is deze mini-vario

erg geliefd bij wedstrijd-piloten als reservetoestel, maar ook bij tandem-piloten en minimalisten die de voorkeur geven aan een licht maar toch professioneel apparaat. De behuizing, die in de kleuren zwart, wit of oranje beschikbaar is, beschikt over een geïntegreerd bevestigingsstouwtje. Wie klittenband prefereert zal dit zelf op de onderzijde moeten aanbrengen maar daarvoor is de afgeronde vorm van de onderzijde niet ideaal.

Ascent

44x60x16 mm, 40 g, lithium-polymeercel, € 240,-, www.ascentvario.com
De Californische fabrikant Ascent maakt sinds 2008 vario's die de uitstraling hebben van een sporthorloge uit de jaren tachtig. Naast het feit dat hij licht en compact is, beschikt deze mini ook over een display die de tijd, actuele hoogte, vluchtduur, temperatuur en maximale stijghoogte weergeeft. Dit veelzijdige instrument wordt met een klittenbandsluiting om de pols gedragen als een horloge. De batterij wordt met een USB kabel in twee uur opgeladen en levert volgens de fabrikant zes tot tien uur energie. Het geproduceerde geluid is wat onwennig met een korte (energiebesparende) toon. Omschakelen naar een langere klassieke variotoon is mogelijk maar dan belooft de fabrikant hooguit zes uur accuduur. In vergelijking met grote vario's is de reactietijd van deze mini met één seconde aan de trage kant maar nog altijd voldoende voor het praktische gebruik. Het apparaat logt zelfs een barogram, uiteraard zonder GPS tracklog. Het display van de eerste generatie Ascent vario's was behoorlijk krasgevoelig maar hierin zijn inmiddels verbeteringen aangebracht.

Bip-Bip

55x35x15 mm, 25 g, zonnecel, € 84,95, www.lebipbip.com
De jongste op de markt, de Bip-Bip. Of meer correct: Le Bip-Bip, want dit vernuftige kleine doosje komt uit de Franse Alpen. De ontwikkelaar Timothée Manaud uit Grenoble is tevens de enige

Renschler Solario

Bräuniger Sonic

Compass Beeper

Ascent

Bip-Bip

Syride Sys'one

ASI Flynet 2

TOUCH
THE
SKY

PARAGLIDINGSAFARI'S 2013

Weekprijs v.a.¹⁾

Karintië²⁾	30-03 / 06-04 (Paasweek)	€ 410
	27-04 / 04-05 (Meivakantie)	€ 410
Slovenië	04-05 / 11-05 (Hemelvaart)	€ 460
	11-05 / 18-05	€ 460
Istrië	18-05 / 25-05 (Pinksteren)	€ 460
Sicilië³⁾	08-06 / 16-06 (9-daags)	op aanvraag
Karintië²⁾	20-07 / 27-07 (Zomervakantieweek)	€ 410
	27-07 / 03-08 (Zomervakantieweek)	€ 410
Karintië²⁾	03-08 / 10-08 (i.s.m. Maurik Paragliding)	op aanvraag
(bergbrevet cursus)	10-08 / 17-08 (i.s.m. Maurik Paragliding)	op aanvraag
Dolomieten	07-09 / 14-09	€ 460
	14-09 / 21-09	€ 460
	21-08 / 28-09	€ 460
Griekenland³⁾	13-10 / 20-10 (Herfsvakantieweek)	op aanvraag
(strand & vlieg)	20-10 / 27-10 (Herfsvakantieweek)	op aanvraag

Ervaren gids/
vliegleraar

Eén standplaats,
meerdere vlieggebieden

Vliegen in een groep
is leuker

Maximaal 10 piloten,
van net gebreveldeerden tot cracks

handelaar en aankopen kan alleen via zijn website. Voor € 85,- helpt deze gevoelige vario je de thermiek in en zelfs wanneer je op een "nulletje" zit wordt dat even hoorbaar gemaakt. In tegenstelling tot de andere zonnecelvario's wordt hier het overschot aan energie op een accu opgeslagen die tot wel honderd uur autonomie in het donker garandeert, ruim voldoende om door te vliegen tot het laatste beetje restitutiethermiek uit de lucht is. De bediening van het volume en het inschakelen bevinden zich onder dezelfde knop die ook nog eens goed beschermd is tegen ongewenst inschakelen. De achterzijde van het doosje, die zowel in zwart als groen verkrijgbaar is, is uitgerust met een stukje klittenband. Daarnaast is een zekeringskoordje geïntegreerd, want hoe houd je anders 25 gram op z'n plek...

Syride Sys'one

53x43x13 mm, 18 g, 3v batterij, € 69,90, www.syride.com
Bijna de kleinste maar zeker de lichtste is deze mini-vario van Syride. De Sys'one is net als de Ascent als een horloge te dragen, of met het meegeleverde klittenband op een frontcontainer te bevestigen. Voor de bediening moeten de toetsen bediend worden die schuil gaan onder het plastic frontje. Onder andere de geluidsterkte kan hiermee worden ingesteld op drie niveaus. De stijf- en zinkindicatie kan op zes verschillende stappen worden ingesteld. Het akoestisch signaal wordt ondersteund met een oplichtend ledlampje. Vooral voor gemotoriseerde vliegers kan dit behulpzaam zijn. De sensibiliteit van de vario is iets minder dan bij de andere mini's, misschien wordt dit door de geïntegreerde filter veroorzaakt. De voordelige en goed verkrijgbare CR2032 batterij levert voor 290 uur energie en daarmee is je logboek eerder vol dan de batterij leeg.

ASI Flynet 2

68x42x18 mm, 37 g, USB accu, € 206,-, www.asinstrument.ch
Fanatieke smartphonegebruikers die hun Android of Iphone (of

Ze doen niets meer dan piepen wanneer het omhoog gaat, wat overigens voor tachtig procent van de piloten de enige nuttige functie van een vario is

zelfs Ipad) graag meenemen tijdens de vlucht om bijvoorbeeld de tracklog op te slaan kunnen met deze mini-vario zeer nauwkeurige vario-informatie op hun smartphone krijgen. Tot voor kort konden hierop enkel satellietgestuurde stijgwaardes weergegeven worden, vertraagd en onvoldoende nauwkeurig voor het thermiekvliegen. De ASI Flynet mini's geven via Bluetooth informatie aan programma's als Skylogger (alleen Android) en de Flynet app. In tegenstelling tot de Flynet 1 is de Flynet 2 ook 'standalone' bruikbaar omdat het apparaatje zelf een variotoon produceert. Deze toon is niet instelbaar maar het volume is luid genoeg en de toon vertrouwd. Na zes uur laadtijd levert de accu dertig uur energie. Voor ruim tweehonderd Euro is dit, mede gezien de beperkte instelmogelijkheden, geen voordelige mini in vergelijking tot de andere modellen. Voor smartphonegebruikers is dit echter een geniale gadget. De brede sleuf in de behuizing staat verschillende bevestigingen toe, van koordje tot klittenbandstrip. Het bevestigen van zelfklevend klittenband op de achterkant van de behuizing is ook mogelijk maar daarmee wordt wel het luidsprekerdeel min of meer afgedekt.

Tekst: Peter Blokker en Erwin Voogt

Geen evolutie maar revolutie

Gadget: GoPro 3 Black Edition

De jaartelling begint bij 2010. Op 25 januari 2010 werd de GoPro HD Hero geïntroduceerd en sindsdien is onze wereld niet meer hetzelfde. Daarvoor waren er al diverse actiecamera's, onder andere van het in 2002 opgerichte merk GoPro. De kwaliteit was echter matig: leuk voor de filmer, maar familie en vrienden deed je geen plezier met de onscherpe beelden.

GoPro zorgde voor een revolutie door de Hero van een HD beeldchip te voorzien, maar bovenal van een goede lens. Bovendien blijkt de weinig esthetische behuizing van de GoPro in de praktijk reuze handig: het doosje laat zich eenvoudig overal monteren. Sinds 2010 geen sportprogramma op televisie zonder GoPro. In 2011 introduceerde GoPro een iets verbeterde versie, de HD Hero 2, en een Wifi afstandsbediening. Evolutie en geen revolutie. Inmiddels is GoPro oprichter Nick Woodman miljardair en is er flink wat concurrentie gekomen. GoPro heeft recent de Hero 3 in drie varianten geïntroduceerd. De White en Silver Editions zijn verbeterde versies van de HD Hero en Hero 2. Ze hebben een slimmere bediening, kleinere behuizing, beter geluid en een wat betere lens gekregen. De Black Edition is helemaal nieuw en hoe! Op internet kun je er genoeg over vinden: de beeldkwaliteit van de BE is fantastisch en geen enkele concurrent kan daar aan tippen. Een revolutie. Moet nu iedereen gewoon de Black Edition kopen? Nee.

De BE kost een stevige 450 euro en de grote bestanden vereisen een dikke computer en topklasse beeldscherm. Groot voordeel van de BE is dat de afstandsbediening er standaard bij zit. Voor paragliden is die een uitkomst. Ook kun je met de afstandsbediening de camera geheel aan- en uitzetten, waardoor de batterij langer meegaat. Kortom: heb je geld over, twijfel niet en koop de GoPro 3 Black Edition. Maar met de helft van het geld is volop keus. Vraag je daarbij af welke vorm je handig lijkt: 'doos' of 'staaf'. Al die camera's leveren beelden die voor het begin van de jaartelling ondenkbaar waren.

HD Action cam:
GoPro 3 Black Edition
Info: www.gopro.com/HERO3
Prijs: €449

Zoektocht naar het vliegparadijs

Film: Paradiso

Taal: Duits, met Engelse ondertiteling
Duur: 72 minuten
Bestellen: info@Pedro-Verticalo.nl
Prijs: € 14,90 excl. verzendkosten

Als een ware avonturier de wereld rondreizen met een scherm is niet voor iedereen weggelegd. Dankzij piloten als Felix Wölk, die de gave heeft om zijn avonturen met foto- en filmcamera vast te leggen, kan toch iedereen van zijn reizen meegenieten. Zijn artikelen over het stuwamspringen met een Deltavleugel en bivaktochten zijn - voorzien van uitzonderlijk mooie foto's - verschenen in Cross Country Magazine. Met het recent verschenen prentenboek AirTime laat Felix de lezer (of plaatjeskijker) de wereld zien vanuit pilotenperspectief. Inmiddels heeft Felix ook laten zien dat hij bewegend beeld succesvol kan vastleggen en monteren. De DVD werd mij gepresenteerd als een komische paraglidingfilm, een uniek subgenre in de extreemsportfilms waar het meestal draait om instructiefilms of de adrenaline van je flatscreen spat. Felix Wölk en Michael Gebert vertolken de rol van uitgebluste vlieg instructeurs die met weinig passie hun werk doen. De piloten in opleiding krijgen per ongeluk een heet prototype acroscherm mee en de "Vollidioten" hangen zichzelf in de boomtoppen rondom het landingsveld. Voor de kijker uitermate vermakelijk om de figuranten in bomen en lantaarnpalen te zien landen. Alsof komisch niet genoeg is wordt het verhaal ook nog bovennatuurlijk als een fee ten tonele verschijnt. Haar poging om de ingekakte instructeurs weer op het spoor te zetten brengt ze op avontuur in meerdere continenten. Bepakt met hun vlieguitrusting trotseren ze vele hindernissen op hun queeste naar het vliegwalhalla. Maar zoals zo vaak ligt het geluk dicht bij huis dan waar het gezocht wordt...

Verslag van een X-Alps deelnemer

Boek: Hanging in There

E-Boek: Hanging in There
Auteur: Jon R. Chambers
Bestellen: www.amazon.de
Kindle: Kindle-app voor Apple of Android
Prijs: € 6,96

Red Bull X-Alps atleet Jon Chambers heeft een opmerkelijk verslag geschreven over zijn deelname aan 's werelds zwaarste race. Volgens Jon was het schrijven van dit boek de enige manier om aan de wereld over te brengen hoe het is om aan deze race deel te nemen. Het ene moment geniet je mee van de grandioze omgeving en even later lees je met ingehouden adem hoe op dag vijf een bloedstollende klifstart bijna fataal wordt. Wie denkt dat de dagindeling bij de X-Alps bestaat uit het 's morgens bergop wandelen, gevolgd door een overlandvlucht en na de landing nog een stukje doorwandelen kan er niet verder naast zitten. Natuurlijk is het mogelijk dat zo'n dag zich voordoet, maar uit Jon's epos wordt niets beter duidelijk dan de noodzaak van focus en flexibiliteit, het benutten van elke mogelijkheid en dus om half zeven 's morgens langs noordoost hellingen te thermieken, door de regen te vliegen of te starten op eigenlijk onmogelijke startplaatsen. Eerlijk en volledig schrijft Jon ook over voorbereidingen en strategie, waarbij niet alleen de leunstoelavonturiers maar ook de concurrentie een kijkje in de keuken krijgen.

Op de vraag waarom we de moeite zouden doen om Hanging in There naar onze smartphone te downloaden en onderweg naar het werk te lezen antwoordt Jon: "Omdat het eerlijk is. Omdat het je vertelt hoe de race echt is, van binnenuit. Hoe het ruikt. Hoe het voelt. Ik neem je mee op het veertiendaagse avontuur met alle emotionele bergen en dalen die erbij horen. Je zult met me mee soaren op 3.300 m over Zwitserland en meevechten om de vleugel in bedwang te houden in huilende valleiwinden in de Maurienne vallei." Voor mij is het duidelijk: dit boek brengt je zo dicht bij het beleven van de X-Alps als mogelijk, zonder daadwerkelijk mee te doen!

¹⁾ Prijs is afhankelijk van het aantal deelnemers. Prijzen zijn incl. logies & ontbijt, transport ter plaatse en de diensten van een ervaren en lokaal goed bekende gids/vliegleraar
²⁾ De Karintië-safari is exclusief ontbijt vanwege verblijf in appartementen
³⁾ Sicilië-safari aanmelden voor 31 januari en Griekenland-safari aanmelden voor 1 juni